

ADAM A EVA

Adam a Eva, když byli vyhnáni z ráje, učinili sobě stánek a plakali sedm dní jsouce u velikém zármutku. Po sedmi pak dnech počali lačněti i hledali sobě pokrmu, aby jedli, a neměli. I řekl Adam Evě:

Paní má, lačen jsem velmi; pojďme a pohledejme sobě pokrmův, abychom pojedli, dokavad nezvíme, zda snad vzhledne a smiluje se nad námi milý Bůh a navrátí nás na místo, kde jsme prve byli.

I vstal Adam, chodil sedm dní po té vsí zemi a nenalezl takového pokrmu, kteraký jest prve měl v ráji. Tehda řekla Eva k Adamovi:

Pane můj milý, coť se zdá? A snad my umřeme hladem. Ó, bych já byla umřela dříve! Tehdy by tě Pán Bůh uvedl zase do ráje, neb pro mne rozhněval se jest na tě Pán Bůh. Chceš-li, zabij mě, ať já umru, a snad uvede tě Pán Bůh zase do ráje, neb pro mě bídnu vyhnán jsi z něho.

Odpověděl jest Adam a řekl jest: Mlč, Evo, a nemluv tak, by snad nějakého zlořečenství neuvedl na nás Pán Bůh. I kterak může to býti, abych pustil ruku mou na mé tělo? Vstaň brzo, hledejme sobě, čím bychom živi byli a nezahynuli.

A šedše hledali devět dní takového pokrmu, jaký jsou v ráji měli, i nemohli nalézti, jedině toliko, což jsou zvířata jedla. I řekl Adam Evě:

Toť jest dal Pán Bůh zvířatům a hovědům zemským k jedení, ale náš pokrm byl andělský. Toho spravedlivě a hodně plakati máme před tváří Pána Boha našeho, jenž učinil nás, a veliké pokání činíme, snad odpustí a smiluje se nad námi milý Bůh náš. Protož modleme se jemu a zjednat nám, čím bychom živi byli.

Tehdy řekla Eva k Adamovi: Pane milý, pověz mi, které jest pokání naše a kterak se máme káti, bychom snad práce sobě nepříčinili, již bychom nemohli snésti; a tak nebyly by uslyšány prosby naše a více by odvrátil tvář svou od nás Pán Bůh náš, když bychom co slíbili a nesplnili. Ty, pane můj milý, kterak mnoho míníš se káti? Neboť já jsem tobě přivedla práci i zármutek veliký.

I řekl Adam Evě: Čtyřicet dní naše pokání u postu bude. Ale ty, Evo, vstaň a jdi do řeky Tigris a vezmi kámen a stůj na něm u vodě až do hrdla a ničehož nemluv, neb nejsme hodni jmenovati Boha, neboť rtové naši nečisti jsou učinění a poskvrnění pro zapověděné dřevo. A stůj u vodě čtyřicet dní, snad smiluje se nad námi milý Bůh.

Tehdy šla Eva, jakož řekl jí Adam. Šel i Adam do řeky Jordánské a stál na kamenu u vodě až do hrdla a řekl:

Tobě pravím, vodo Jordáne, želej mne a shromazď všechny ryby, což jich plavá u vodě v tobě, ať mě obstoupí a plácí se mnou spolu, ne sebe plácí, ale mne, neboť jsou ony nezhřešily, ale já.

Tehdy ihned všechny ryby i živočichové sešli se a obstoupili Adama

i plakali spolu s ním řvaním velikým, protože přestoupil příkázání stvořitele svého a vyvržen z veliké chvály rozkošné. A voda Jordán stála od té hodiny netekouc, až minulo bez jednoho čtyřicet dní. Tehdy rozhněval se jest satan aneb ďábel a proměniv se v světlost andělskou šel k řece Tigris k Evě a nalezl ji, ana pláče. I počal také ďábel plakati, jakoby jí želel. I řekl k ní ďábel:

Vyjdí, Evo, z řeky a odpočiň sobě a již více neplač ani se zarmucuj a již se nestarej, ani muž tvůj Adam. Neboť uslyšel jest Pán Bůh pláč vás a zármutek a přijal pokání vaše, a všichni andělé prosili za vás Boha, a poslal mě, abych vás vyvedl z vody a dal vám pokrm, který jste prve v ráji měli, pronžto nyní zármutek máte. Protož již, Evo, vystup z vody a přiveďte vás k místu na připravený pokrm vám.

To uslyševši Eva uvěřila a vyšla z vody a tělo její bylo modro zsinatostí jako tráva zimou. A pro velikou mdlobu padla na zemi i zdvihl ji ďábel vzhůru a dovedl ji k Adamovi. A když ji užírl Adam a ďábla s ní, řekl hlasem velikým Adam řka:

Ó Evo, kterak opět svedena jsi od protivníka našeho ďábla, pronž jsme zbaveni příbytku rajskeho a utěšení duchovního. To když uslyšela Eva, poznala, že jí ďábel tu radu dal, aby z vody vyšla. Zarmoutivši se padla na svou tvář na zemi a bolest její zdvojila se v zármutek její i pláč rozmohl se, i zvolala hlasem řkouc:

Běda tobě, ďáble! Co se nám protiviš? Co chceš na nás míti? Aneb co jest nám do tvé zlosti? Zdali my odjali jsme chválu tvou aneb pro nás zbaven jsi cti své? Co se nám protiviš, nešlechtný ďáble, v zármutku našem až na smrt, nemilostivý a závistivý ďáble?

A zaplakav ďábel vece k Evě: Všecka nepřázeň a bolest má od vás jest, neboť pro vás vyhnán jsem ze své chvály a zbaven jsem světlosti své, kterouž jsem měl v nebesích s archandělý a pro vás uvržen jsem v zemi.

Odpověděl Adam a řekl: Co jsem já tobě učinil, ďáble? Aneb která jest vina má proti tobě, poněvadž nejsi od nás uražen ani pro nás vystrčen z chvály své, proč se nám protiviš?

Odpověděl ďábel a řekl: Proč to pravíš, Adame? Ty jsi mně učinil bezprávi a pro tě uvržen jsem v zemi ze země živých a z chvály nebeské. Neboť toho dne, kteréhož stvořen jsi ty, Adame, já od tváří boží zavvržen jsem a tovaryšstva andělskeho zbaven jsem. Když Bůh vdechl duši v tě a učiněn obličej tvůj a podobenství tvé k obrazu božímu a kázal se tobě klaněti před obličejem svým andělům božím a řekl tobě Pán Bůh: Aj, Adame, učiněn jsi k obrazu božímu a ku podobenství našemu. Tehdy vyšel svatý Michal archanděl povolal všech andělův řka: Klanějte se obrazu božímu, jakožť jest příkázal Pán Bůh náš. A sám svatý Michal nejprve se poklonil i zavolal mě a řekl mi: Klaněj se obrazu božímu, Pána Boha našeho. A odpověděl jsem: Abych já se klaněl Adamovi? A když nutil mne Michal, abych se klaněl, řekl jsem: Nebudu se klaněti horšímu sebe nebo všeho stvoření; já prve stvořen jsem, on se má mně klaněti, ale ne já jemu. To uslyševše jiní andělé, jižto pod mou stráží byli, řekli: Nechceme se klaněti Adamovi. Opět svatý Michal vece mi: Klaněj se obrazu božímu. Pakli se nebudeš klaněti chťiti, rozhněvát se Pán Bůh náš. A já jsem řekl: Rozhnevá-li se na mě, vím co učiním: postavím stolicí svou nad hvězdy nebeské a budu roven nej-

vyššímu. I rozhněval se jest Pán Bůh na mě a kázal mne s mými anděly vyhnati z mé chvály, a pro tě vyhnání jsme na tento svět v zemi. A ihned z toho měli jsme žalost a obloupení jsme z také chvály. A tě v také radosti rozkošné vidouce želeli jsme a bolestí obklíčili jsme tě i ženu, a kázal tě Bůh pro nás vyhnati z ráje rozkoší a z chvály dokonalé, jako i já z mé chvály vyhnán jsem.

To uslyšev Adam od ďábla křikl s velikým pláčem řka: Pane Bože můj milý, život můj v rukou tvých jest. Prosímť, milostivý pane, kaž, ať ten nepřítel můj vzdálí se ode mne, jenž hledá duši mou zatratiti, a dej mi chválu jeho, kterouž on ztratil.

A ihned zmizel ďábel. Tehdy Eva řekla k Adamovi:

Živ buď, můj pane milý, neboť ty ani po prvé ani po druhé nepřestoupil jsi, ale já zhřešila jsem a svedena jsem, neboť jsem neostříhala příkázání božího. Rozluč mě se světlem tohoto života, aneb půjdu na západ slunce a budu tam, až i umru.

Neodpověděl jí Adam slova. To vidouc Eva, šla do krajin na západ slunce i učinila sobě příbytek majíc v břiše svém plod. A když se přiblížil čas, aby porodila, počala se rmoutiti v bolestech i zvolala k Bohu řkouc:

Smiluj se nade mnou, Pane Bože milý, i prosímť, spomoz mi.

A nebyla uslyšána aniž milosrdenství boží bylo při ní. I řekla Eva sama k sobě:

I kdo zvěstuje to pánu mému Adamovi? Prosím vás, svícnové nebeští, když zase se vrátíte na východ slunce, povězte to pánu mému Adamovi, že já se velmi rmoutím a bolestí veliké trpím.

A když se vraceli svícnové nebeští na východ slunce řvouce, skrze řvaní jich slyše to Adam řvaní srozuměl jest, že Eva mučí se těžkou bolestí. I řekl Adam:

Řvaní a kvílení přišlo ke mně; snad hadové přišli a bojují s ní.

A ihned vstav Adam šel k ní a nalezl ji v zármutku. Tehdy řekla Eva k Adamovi:

Když jsem tě užírla, pane můj milý, ihned odpočinula duše má jsoucí u veliké bolesti. Již nyní pros za mě Pána Boha, aby uslyšel tě a vzhlédl na mě a mě vysvobodil z těchto mých bolestí nejhorších, jimiž se nyní mučím.

Padl Adam na zemi a prosil Pána Boha za Evu a zaplakal i řekl jest: Všemohoucí věčný Bože, prosímť nehodný sluha tvůj, rač mě dnešní den uslyšeti, je-li tvá svatá drahá vůle, rač odniti a polehčiti bolestem Evy, manželky mé, a rač s ní učiniti milost svou svatou, aby ona v svém polehčení mohla tvé svaté milosti poděkovati a tobě se pro své prohršení na milost dáti, čemuž silně doufáme. Bohdá že jsi hotov každého k své milosti přijmouti.

A ihned jakž Adam modlitbu dokonal, přišlo dvanáct andělův a dvě moci, stojíce na pravici a na levici Evině, a svatý Michal stál na pravici podle Evy a dotkl se Eviných prsou i řekl k ní:

Blahoslavena jsi, Evo, pro Adama, neboť prosby jeho veliké jsou před Bohem a pro jeho modlení poslal mě Bůh k tobě, abys vzala pomoc naši. Vstaň a připrav se ku porodu.

A ihned vstavši Eva zaplakala a řekla:

Děkujiť, mocný pane, že jsi ráčil uslyšeti Adama, muže mého a služeb-

níka svého, neb jest on nezhřešil, ale já jsem přestoupila veliké přikázání tvé. Milý pane, rač se mnou býti a bolesti mé rač polehčiti, nebs poslal ke mně posla svého věrného, anděla svého svatého, jenž bohda polehčí bolesti mé.

A ihned v tom modlení porodila syna. I byla Eva nevědoucí a divila se tomu, co by to bylo, co porodila. I řekla k Adamovi, muži svému:

Zabij to, abychom snad sami nebyli zbiti od toho, neboť já na zelinách jedovatých snědla jsem to.

Odpověděl Adam a řekl: Paní milá, Evo, nikoli toho nečiňme, neboť tělo a krev naše jest.

A ihned to mládětko běželo a v rukou svých přineslo zelinu velmi rozkošnou a předivně vůně a moci, a dalo ji mateři své. I vzděla jemu jméno Kain. Anděl pak boží Evě pověděl a naučil ji, kterak by děti krmila a chovati měla. Tehdy svatý Michal pojav Adama i Evu i dítě vedl je na východ slunce a Pán Bůh poslal po svém andělu semena svá rozličná a ukázal Adamovi, kterak má dělati a kopati, aby měli živění sami i všichni národové po nich.

Potom opět počala Eva i porodila syna jménem Abele a bydleli spolu. Tehdy jednoho dne řekla Eva k Adamovi:

Pane můj milý, když jsem spala, viděla jsem vidění, ano krev syna našeho Abele z rukou Kaina teče.

I řekl Adam: By snad nezabil Kain Abele, rozlučme je různě a učiníme jim každému příbytek.

I učinili Kaina oráčem a Abele pastýřem, aby spolu nebyli. Potom pak, když jsou obětovali Pánu Bohu oběti, zabil Kain Abele. Zabit jest Abel ve stu a ve dvaadvaceti letech.

A potom opět poznal Adam ženu svou a porodila syna i nazvala jeho jméno Set. Řekl Adam k Evě:

To již máš syna jiného za Abele.

A po porození Setovu Adam byl jest živ devět set let a čtyřicet let a měl jest čtyřicet synův a čtyřicet dcer kromě Kaina a Abele i Seta. I řekl Adam synům svým:

Milí synové, povím vám, co jsem viděl a slyšel, když já a matka vaše byli jsme vyhnáni z ráje. A tehdy, když jsme se modlili, přišel svatý Michal archanděl, posel boží, i viděl jsem vůz jako vítr rychlý a kola jeho byla ohnivá, i vzat jsem do ráje spravedlnosti. A viděl jsem Pána sedícího na stolici své velebnosti a tvář jeho byla jako oheň hořící a mnoho tisíc andělův s každé strany vozu stálo. To vida zarmoutil jsem se a bázeň popadla mě i padl jsem hrůzou velikou na zemi, abych se modlil milému Bohu a řekl jsem zaplakav — a slzy mé běžely jako krůpěje z očí mých pro strach a pro bázeň hrozného vidění — avšak vzezřev vzhůru řekl jsem:

Všemohoucí věčný Bože, toto vidění bohda bylo mé skonání a zase do ráje v radost věčnou uvedení. Prosímť, milý pane, spasiteli milosrdný, rač mi zjevití mé skončení a rač mne od své svaté tváře neodlučovati, neb již člověk starý a mdlý jsem.

A když jsem se tak modlil, tehdy řekl ke mně Pán Bůh:

Aj, Adame, ty umřeš, nebs přestoupil přikázání mé a poslechl jsi hlasu ženy své, již jsem v moc tvou dal, abys ji měl k své vůli, i poslechl jsi jí a slova má jsi přestoupil.

A když jsem ta slova slyšel, opět padl jsem na zemi modle se Pánu Bohu:

Pane všemohoucí a milosrdný Bože otče, nebud' zahlazeno jméno památky tvé velebnosti, ale prosímť přivíň duši mou k sobě, neboť umírám a duše má vychází z úst mých. A nezamítej mne od tváře své jasné, neboť z bahna země stvořil jsi mě.

I řekl ke mně Bůh: Adame, proto, že srdce tvé milovalo umění, tvé sémě přisluhovati mi bude na věky.

Když mi tak řekl Pán Bůh, poklonil jsem se Pánu řka:

Ty jsi věčný Bůh svrchovaný, a všechna stvoření dávají tobě chválu a čest. Ty jsi nade všecky a nad každé světlo svítíš se. Ty jsi pravé světlo živé neobsáhlé moci. Ty činíš s národem lidským veliké věci milosrdenství svého.

A když jsem se tak Pánu Bohu modlil, ihned svatý Michal uchopil mě za ruku i nesl mě do ráje navštívení a vidění božího. A drže prut v ruce své, udeřil jím u vody, ježto byly v ráji, a zastavily se. I postavil mě zase na témž místě, kdež mě byl vzal do ráje. Slyš, synu můj Set! Když jsem pojedl v ráji ze stromu umění zlého i dobrého, zjeveny jsou mi opět tajné věci budoucí. Poznal jsem a srozuměl jsem, které věci budoucí měly přijíti na tento svět od Boha stvořitele pokolení lidskému. Věz, Set, synu milý, žeť se ukáže Bůh v plameni ohně velebnosti své a vydá lidem přikázání svá a záповědi a budou jej posvěcovati v domu přebývání velebnosti jeho. A tu budou slaviti Pánu Bohu svému na zemi, kteroužto připravil jim. A tu přestoupí přikázání jeho a když to učiní, zapálena bude svatyně jeho a země jich zpustne a oni rozptýlení budou mezi národy, protože jsou dráždili Boha. Opět potom vysvobodí je a shromáždí je od jich rozptýlení. A opět postaví dům boží, a když postaven bude poslední dům boží větší nežli první byl, opět se vyleje zlost nad zlost a nepravost nad nepravost. Tehdy potom viděn bude Bůh na zemi a přebývati bude s lidmi a pravda bude se svítiti a dům boží na věky u poctivosti bude a protivníci nebudou moci škoditi. Potom vzbudí Bůh spasitelný lid a bude užitek jeho na věky věkův. Ale věz, Set, synu můj milý, že nemilostiví a nespravedliví rozptýlení budou od Boha spasitele svého, kteříž jsou nechtěli milostivi býti svým bližním a nemilovali zákona božího. Nebe i země, noci i dnové i všecko stvoření poslušni budou Boha a nikdy nepominou přikázání jeho aniž promění se. Protož zažene Bůh nemilostivé od sebe a spravedliví zůstanou jako slunce spravedlnosti před obličejem Páně. A toho času čistiti se budou lidé od hříchu skrze vodu a želení, ale zatraceni budou nechtějící se čistiti skrze vodu a želení.

A když byl Adam v devíti stech a ve čtyřiceti letech, již věda, že dnové života jeho končí se, řekl k Evě, ženě své:

Shromáždění buďte ke mně synové moji, ať promluví s nimi a požehnám jim dříve nežli umru.

I shromáždili před něho všecko pokolení jeho. I vešli do modlitebnice, kdež se měli obyčej modliti; i bylo jich v počtu padesát tisíc a pět tisíc mužův kromě žen a dětí. A když byli pohromadě všichni, jedním hlasem řekli:

Co jest tobě, otče, že jsi svolal nás k sobě? A pověz nám, proč ležíš na loži a nevstaneš k nám?

Odpověděl Adam: Synové moji milí, zle se mám v bolestech svých. Tehdy řekli všichni synové jeho: Pane tatíku milý, snad jsi požádal ovoce rajskeho, jehož jsi požíval dříve, a nyní zarmoucen ležíš? Pověz mi, ať já půjdu k branám rajským a pustím prach na hlavu svou a padnu pláče před branami rajskými a řvátí budu a kvíliti, v kvílení zármutku prose milého Pána Boha. A snad uslyší mne a pošle anděla svého a přinese mi ovoce, jehož žádáš.

Opět řekl Set: Co jest to bolest, pane otče milý? Netaj před námi, pověz nám.

Odpověděl Adam a řekl: Když stvořil Pán nás, mne a matku vaši, postavil nás v ráji a dal nám každý strom k jedení a řekl nám, abychom ze stromu umění dobrého a zlého, jenž jest uprostřed ráje, nejedli. A dal nám Pán Bůh anděly k ostríhání nás. A když přišla hodina, aby vstoupili andělé před obličej Páně klaněti se, ihned nalezl místo ďábel, protivník náš. Když odešli byli andělé boží, hned ďábel přistoupiv, svedl matku vaši a řekl jí, aby jedla ze stromu zapověděného. I jedla jest a dala mně také. A ihned rozhněval se jest na nás milý Bůh a řekl ke mně:

Adame, že jsi opustil přikázání mé a slova mého jsi neostříhal, já Pán Bůh pomstu dám na tě i na tvé tělo: sedmdesáti ranami budu tě bít v rozličných bolestech od vrchu hlavy až do nejmenšího nožního prstu až do nehtu, po všech údech tvých mučiti tě budu.

To všecko poslal Pán Bůh na mě a na veškeren rod náš.

Když to pověděl Adam, obklíčen od Boha velikými bolestmi i křičel velikým hlasem, řka:

Co učiním já nešťastný člověk, položený v takých bolestech?

Když Eva uzřela, an sobě stýská, počala plakati řkouc: Pane Bože všemohoucí, prosím já, hříšná žena, odejmi bolest jeho od něho, neboť jsem já zhřešila, ne on.

I řekla k Adamovi: Pane milý, dej mi díl bolestí svých, neboť pro mou vinu to trpíš.

I řekl Adam k Evě: Vstaň a jdi s mým synem Set k branám rajským a posypte prachem hlavy své a padněte před obličejem Pána Boha našeho a plačte tepouce se v prsy své. A snad smiluje se nad vámi a uslyší vaše prosby milý Bůh a pošle anděla svého k stromu milosrdenství, z něhož teče olej života a udá vám z něho maličko, abyste pomazali mne, a přestanou bolesti mé, jimiž hynu.

I šli Set a matka jeho k branám rajským. A když šli cestou, přišel had v náhle a řitv se uštípl Seta. To uzřevši Eva zkvílila, řkouc:

Hoře mně bídné a nešťastné ženě! Kterak zlořečení jsou, kteříž neostříhají přikázání božího!

I řekla hlasem velikým Eva k hadu: Hovado zlořečené! Kterak ses nebálo pustiti zubův svých na boží obraz? A kterak jsi smělo bojovati s ním? Aneb kterak jsou zubové tvoji odolali?

Odpověděl had a řekl: Ó, Evo, však proti vám jest bolest prchlivosti mé.

Pověz mi, hade, kterak otevřena jsou ústa tvá k vypuštění jedu k obrazu božímu?

Řekl ďábel k Evě: Pověz mi, Evo, kterak otevřena jsou ústa tvá, abys jedla ze stromu zapověděného? Jediné skrze mě.

Tehdy Set řekl k hadu: Potrestej tebe Pán Bůh! Utaj se, hade, a oněměj! Zavři ústa svá, zlořečený nepříteli pravdy, hánce zatracený! Odstup od obrazu božího až do toho dne, když Pán Bůh káže tě vyvésti na pokušení.

Řekl had k Setovi: Aj, teď odstupuji od obrazu božího, jakož jsi mi řekl.

Ihned had šel s cesty. Ale Set a matka jeho šli k branám rajským pro olej milosrdenství, aby pomazali Adama nemocného, jakož řekl jim Adam. Přišedše Eva a Set k branám rajským, vzali prach se země a posypali hlavy své a na zemi se rozprostřeli i počali kvíliti a plakati řvaním velikým prosíce Boha, aby se smiloval nad Adamem a nad bolestmi jeho a poslal anděla svého a dal jemu oleje milosrdenství ze stromu života.

A když se modlili mnoho hodin a prosili Boha, aj Pán Bůh uslyšel je a modlení jich přijal a ihned poslal anděla svého svatého Michala. I ukázal se jim svatý Michal, řka:

Já poslán jsem k vám od Boha. Já jsem ustaven od Boha lékařem nad takové tělo. Pravím vám: Set, člověče boží, neplač! Modli se a pros za olej milosrdenství, abys pomazal otce svého pro bolest těla jeho. Pravím tobě, že nikoli nemůžeš nyní toho oleje vzíti, jediné v nejposlednější den, když se skoná pět tisíc let a dvě stě bez jednoho od prvního dne stvoření světa. Tehdy přijde na zemi nejvyšší Kristus, syn boží, aby vzkřísil tělo Adama, otce tvého. A tehdy vzkřísí těla mrtvých a sám Kristus, syn boží, přijde pokřtí se v řece Jordánu. A když vyjde z vody, tehdy olejem milosrdenství pomaže všechny věřící v se, a bude ten olej milosrdenství od národu až do národu těm, kteříž po druhé narození budou z vody a z ducha svatého k životu věčnému. Když sestoupí syn boží nejmilejší, Kristus, tehdy uvede Adama, otce tvého, do ráje k stromu oleje milosrdenství svého.

A ihned šel anděl do ráje od něho a přinesl jemu větev se třemi lístky ze stromu umění dobrého a zlého, pro nějž byli vyhnáni z ráje Adam a Eva. I dal větev anděl Setovi, řka:

Tuto větev nes otci svému k rozvlažení a k utěšení srdci jeho. Pospěš a nemeškej jíti k otci svému Adamovi, neboť dokoná se čas života jeho. Ještě Adam, otec tvůj, sedm dní živ bude a po sedmi dnech vystoupí duše z těla jeho a uzříš veliké divy v nebi i v zemi i na svícnech nebeských.

To pověděl, svatý Michal odešel od Seta. A vrátili jsou se Eva a Set a vzali s sebou větev a vonné věci, to jest nardus a šafrán i jiné věci. I stalo se, když jsou šli přes Jordán vodu, upustil Set větev do vody, kterouž jemu anděl dal. A byla voda velmi prudká.

A když jsou přišli Set a matka jeho k Adamovi, pověděli jemu všecko, co se jim na cestě přihodilo a kterakou opověď dal jim anděl, když se modlili k Bohu za olej milosrdenství. I vece Adam k Evě:

Hleď, co jsi učinila, Evo! Uvedlas na nás veliké rány a hřích veliký na veškeren rod náš. A to, což jsi učinila, po naší smrti praviti budou synové naši synům svým a oni opět synové synům svým, a tak od národu až do národu. Nebo kteříž povstanou z nás, dělati nestateční, ale omdlévající, zlořečiti budou nám, řkouce: Všecko to zlé máme od našich prvních rodičův.

To uslyševši Eva, jala se plakati a kvílit. Tehdy řekl Adam synu svému Setovi:

Zdali mi co poslal anděl?

I zarmoutil se Set a užasl se, protože nenalezl větve, ježto upadla jemu do vody, kteroužto poslal Adamovi anděl. Řekl otci svému Set:

Toliko větvíčku tří lístkův poslal tobě anděl.

Odpověděv jemu otec vece: Jdi, synu milý, a na tom místě, kdež upadla, nalezněš ji, a přines ke mně, ať ji užším dříve než umru, a požehná tobě duše má.

Vrátiv se Set k Jordánu, nalezl u vodě větev na tom místě, kdež ji upustil, a s radostí nesl otci svému. Když ji vzal Adam a pilně ohlédal, raduje se radostí velikou, řekl:

Aj, toť smrt má i vzkříšení mé.

I prosil všech synův svých, aby tu větev vsadili v hlavách hrobu jeho.

A jakož předpověděl svatý Michal archanděl, po šesti dnech přišla smrt.

Tehdy, když poznal Adam, že přišla hodina smrti jeho, řekl ke všem synům svým:

Aj, již se mi dokonalo devět set let a třicet let, a když umru, pochovejte mne proti východu slunce na roli krajiny té.

I stalo se, když přestal mluvit všech řečí svých, vypustil duši. A aj, zatmělo se jest slunce sedm dní. A když přišel Set, objal jest tělo otce svého, pláče nad ním, i všichni synové jeho plačíc hořce, řekli:

Běda nám, pane otče milý! Proč jsi uvedl na nás bolest a smrt?

Aj, svatý Michal ukázal se stoje u hlavy Adamovy, i řekl k Setovi:

Vstaň od těla otce svého a pojď sem, abys viděl otce svého, co jest s ním učinil Bůh: smiloval se nad ním jako nad svým tvorem.

Tehdy Set uzřel ruku boží vztáženou, držící Adama. I oddal jej svatému Michalu, řka:

Buď jeho strážce do dne navštívení v mukách, ažť se i léta skonají poslední, v nichžto obrátím zármutek v radost. Tehdy sedne na trůně toho, kterýž jej svedl.

Opět Pán Bůh k svatému Michalu a k svatému Urielovi andělům řekl: Přineste tři prostěradla a přikryjte tělo Adamovo a jinými prostěradly obviňte Abele, syna jeho, a pochovejte Adama i syna jeho.

I šly všechny moci andělské napřed a posvěceno jest usnutí smrti jeho a zpívali andělé při pochování píseň veselou, řkouce: Chvála buď tobě dána, milý Bože, že jsi ráčil se smilovati nad svým stvorem. Myť tobě čest a chválu vzdáváme a tělo do hrobu skládáme. Jich duše rač k sobě přijmouti a lidem na zemi rač pokoj dáti a s sebou na věky kralovati.

A pochovali Adama a Abele, syna jeho, svatý Michal a Uriel, andělé boží, na tom místě, jež slove popravištní. Při tom pochování byli Set a matka jeho, a žádný jiný nebyl. I řekli k nim svatý Michal a Uriel, andělé boží:

Jako jste viděli od nás, takéž pochovejte i jiné mrtvé.

Když to dokonali andělé boží, brali se od nich pryč. Ale Set, syn Adamův, vsadil ratolest, jakož prosil ho otec jeho Adam, v hlavách hrobu otce svého Adama, kterážto vzrostla u veliký strom.

Pak po mnohých letech nalezen ten strom od lovcův krále Šalomouna a jemu přinesen, od něho divnými obyčejí okrášlen. A potom královna od poledne přišla od končin země, aby slyšela a viděla moudrost Šalo-

mouna. Jíž král ukázal všechna tajemství svá i ten strom divně okrášlený v chrámu. Tehdy ona vidouc jej, ihned prorokovala, že skrze ten strom všechna království i mazání kněžské i zákon židovský mají zkaženy býti. Uslyšev to král, kázal ten strom zlatem a drahým kamením ozdobiti a kázal do rybníka obecního, s přivázaným kamením, uvrći. Kdež potom anděl vždycky sestupoval a vodou hýbal a na každý den byl uzdraven jeden nemocný až do Krista, jenž potom na tom dřevě povýšen jest Kristus na tom místě, kdež slove popraviště neb rozhraní, tu, kdež byl Adam pochován. A s toho dřeva na hlavu prvního člověka Adama tekla krev našeho vykupitele.

Pak po sedmi dnech, když první stvor umřel jest Adam, znamenavši Eva smrt svou shromáždila všechny syny své a dcery své i řekla jim:

Slyšte mne, synové moji nejmilejší a dcery mé milé, a budu vám praviti. Když já a otec váš přestoupili jsme přikázání boží, řekl nám svatý Michal archanděl: Protože jste přikázání boží přestoupili, přivede na vaše pokolení Pán Bůh hněv soudu, nejprve skrze vodu, po druhé skrze oheň: téma dvěma soudy souditi bude Pán Bůh lidské pokolení. Protož poslechněte mne, moji milí synové! Učiňte sobě dvoje desky, jedny kamenné a druhé hliněné a napište na nich život náš, který jste od nás viděli a slyšeli. Ale že prvním soudem, totiž potopou, souditi bude Pán Bůh lidský národ, deska hliněná rozpustí se a desky kamenné zůstanou.

To všecko když vypravila synům a dcerám svým, zdvihla ruce své k nebi modlíc se a pokleknuvši na svá kolena na zemi, klanějíc se Pánu Bohu a díky vzdávajíc jemu. I řekla:

Hospodine všemohoucí, prosím tě hříšná žena, neodlučuj mne od své jasné tváře a přijmi duši mou k sobě, neboť již umírám.

A vyřknuvši tak, vypustila duši. Tehdy pochovali ji s velikým pláčem. A když tak velmi plakali čtyři dni, zjevil se jim Michal řka k Setovi:

Člověče boží, neplačte více mrtvých vašich než toliko šest dní, neboť sedmého dne vzkříšení jest budoucího věku odpočinutí, a Pán Bůh sedmý den odpočinul ode všeho díla svého. Pak osmý den budoucího a věčného blahoslavenství jest, v němž všichni blahoslavení se stvořitelem svým a spasitelem spolu s tělem i s duší nikdy více neumírajíce kralovati budou na věky věkův. Amen.